

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 16. mai 2022
(OR. en)

9102/22

ENV 434
MI 391
DELECT 82

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	12. mai 2022
Saaja:	Nõukogu peasekretariaat
Komisjoni dok nr:	C(2022) 3040 final
Teema:	KOMISJONI DELEGEERITUD DIREKTIIV (EL) .../..., 12.5.2022, millega muudetakse teaduse ja tehnika arenguga kohandamise eesmärgil Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/65/EL IV lisa seoses erandiga, mis hõlmab plii kasutamist vismut-strontsium-kaltsium-vaskoksiidist ülijuhtivates kaablites ja traatides ning nende elektriühendustes

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument C(2022) 3040 final.

Lisatud: C(2022) 3040 final

Brüssel, 12.5.2022
C(2022) 3040 final

KOMISJONI DELEGEERITUD DIREKTIIV (EL) .../...,

12.5.2022,

millega muudetakse teaduse ja tehnika arenguga kohandamise eesmärgil Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/65/EL IV lisa seoses erandiga, mis hõlmab plii kasutamist vismut-strontsium-kaltsium-vaskoksiidist ülijuhtivates kaablites ja traatides ning nende elektriühendustes

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. DELEGEERITUD ÕIGUSAKTI TAUST

Käesoleva komisjoni delegeeritud direktiiviga muudetakse teaduse ja tehnika arenguga kohandamise eesmärgil Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/65/EL (teatavate ohtlike ainete kasutamise piiramise kohta elektri- ja elektroonikaseadmetes) (edaspidi „RoHS-direktiiv“)¹ IV lisa seoses erandiga plii teatavate kasutusviiside puhul.

RoHS-direktiivi artikliga 4 piiratakse teatavate ohtlike ainete kasutamist elektri- ja elektroonikaseadmetes. Praegu on kõnealuse direktiivi II lisa loetletud 10 piiratud kasutusega ainet: plii, elavhõbe, kaadmium, kuuevalentne kroom, polübroomitud bifenüülid (PBB), polübroomitud difenüüleetrid (PBDE), bis(2- etüülheksüül)ftalaat (DEHP), butüülbensüülftalaat (BBP), dibutüülftalaat (DBP) ja diisobutüülftalaat (DIBP).

RoHS-direktiivi III ja IV lisa on loetletud konkreetse kasutusviisiga elektri- ja elektroonikaseadmete materjalid ja komponendid, mille puhul on tehtud erand direktiivi artikli 4 lõike 1 kohastest piirangutest. Artiklis 5 on sätestatud, et III ja IV lisa kohandatakse teaduse ja tehnika arenguga (seoses erandite tegemise, uuendamise ja tühistamisega). Vastavalt artikli 5 lõike 1 punktile a lisatakse III ja IV lissasse erandeid üksnes juhul, kui selle tagajärjel ei nõrgene määrusega (EÜ) nr 1907/2006 (REACH-määrus)² tagatud keskkonna- ja tervisekaitse ning kui on täidetud vähemalt üks järgmistest tingimustest:

- aine kõrvaldamine või asendamine konstruktsioonimuutuste teel või kasutades selliseid materjale ja komponente, mis ei nõua II lisa loetletud materjalide või ainete kasutamist, on teaduslikult või tehniliselt võimatu;
- asendusaine usaldusväärsus ei ole tagatud;
- asendamise kahjulik üldmõju keskkonnale, tervisele ja tarbijaohutusele on tõenäoliselt suurem kui sellest tulenev üldine keskkonna-, tervise- ja tarbijaohutusealane kasu.

Erandeid ja nende kehtivusaega käsitlevate otsuste puhul tuleb arvesse võtta asendusainete kättesaadavust ja asendamise sotsiaal-majanduslikku mõju. Samuti tuleb erandite kestusega seotud otsuste puhul võtta arvesse nende võimalikku mõju innovatsioonile. Vajaduse korral kaalutakse erandi üldmõju olelusringile.

RoHS-direktiivi artikli 5 lõikes 1 on sätestatud, et Euroopa Komisjon lisab konkreetse kasutusviisiga elektri- ja elektroonikaseadmete materjalid ja koostisosad III ja IV lisa loeteludesse eraldi delegeeritud õigusaktidega vastavalt artiklile 20. Eranditaotluse esitamise kord on sätestatud artikli 5 lõikes 3 ja V lisa.

¹ ELT L 174, 1.7.2011, lk 88.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).

2. ÕIGUSAKTI VASTUVÕTMISELE EELNENUD KONSULTEERIMINE

Komisjon saab ettevõtjatelt arvukalt RoHS-direktiivi artikli 5 lõike 3 ja V lisa kohaseid taotlusi erandite tegemiseks või uuendamiseks³.

25. märtsil 2019 sai komisjon ühe taotluse uue kande tegemiseks RoHS-direktiivi IV lissasse. Taotletud erand käsitleb plii kasutamist konkreetsetes seadmetes ülijuhtmaterjalis ja sellega seotud elektriühendustes.

Komisjon algatas 2019. aasta augustis uuringu,⁴ et hinnata kõnealuse uue erandi taotlust ja teha nõutav tehniline ja teaduslik hindamine Uuring hõlmas kaheksanädalast avalikku konsultatsiooni sidusrühmadega ning lõppes 2020. aasta juulis. Teave konsultatsiooni kohta esitati projekti veebisaidil,⁵ kuid konsultatsiooni käigus ei saadud ühtegi vastust.

23. veebruaril 2021 konsulteeris komisjon RoHS-direktiivi kohaste delegeeritud õigusaktidega tegeleva liikmesriikide eksperdirühmaga. Mõned eksperdid nõustusid esitatud kavanditega, kuid paljud eksperdid märkusi ei esitanud. Komisjon tegi kõik artikli 5 lõigete 3–7⁶ kohased aine kasutamispääsude erandi tegemisega seotud menetlustoimingud ning nõukogu ja Euroopa Parlamenti teavitati kõigist sellega seotud tegevustest.

Tehnilise ja teadusliku hindamise aruandes toodi välja järgmised punktid.

- Pliid saab lisada vismut-strontsium-kaltsium-vaskoksiidile (pliiga legeeritud BSCCO). Sellist materjali saab kasutada ülijuhtivates komponentides, nagu kaablid ja traadid, mis tekitavad elektromagnetilise vooluahela meditsiiniseadmetes või (tööstuslikes) seire- ja kontrolliseadmetes (nt magnetresonantstomograafia (MRT) seadmed või tuumamagnetresonants-spektromeetrid (TMR-spektromeetrid)). Neid ülijuhtivaid komponente ühendatakse tina-pliijoodistega.
- Plii lisamine BSCCOle annab selliseid tehnilisi ja funktsionaalseid eeliseid, mida ei ole võimalik saavutada plii kasutamisetä, nagu tugevamad magnetväljad ja kõrgem kriitiline temperatuur.
- Ühenduste jaoks ei ole tina-pliijoodise asemel sellist alternatiivset materjali, millel oleksid sama töökindlad omadused, nt piisav plastsus ja väike elektritakistus madalal temperatuuril.
- Plii kõrvaldamine või asendamine ei ole teaduslikult ega tehniliselt teostatav ilma toimivuse vähenemiseta. Plii asendamine või kõrvaldamine ülijuhtivas materjalis ja sellega seotud joodistes ei ole praegu või lähitulevikus teaduslikult või tehniliselt teostatav.
- Tänu tehnilistele ja funktsionaalsetele eelistele võidakse saada meditsiinilise diagnoosimise või teadusuuringute ja innovatsiooni jaoks suurema lahutusvõimega

³ Loetelu on kättesaadav aadressil: http://ec.europa.eu/environment/waste/rohs_eee/adaptation_en.htm.

⁴ Uuringu lõpparuanne on kättesaadav aadressil <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/f44f2383-dd0a-11ea-adf7-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-146144383>.

⁵ Konsulteerimisperiood: 3. detsember 2019 – 27. jaanuar 2020 (<https://rohs.exemptions.oeko.info/>).

⁶ Nõutavate haldustoimingute loetelu on kättesaadav [komisjoni veebisaidil](https://rohs.exemptions.oeko.info/). Iga delegeeritud õigusakti eelnõu menetlemise hetkeseisuga on võimalik tutvuda institutsioonidevahelises delegeeritud õigusaktide registris aadressil <https://webgate.ec.europa.eu/regdel/#/home>.

kujutised ning tuumamagnetresonants ja magnetresonantstomograafia toimivad stabiilsemalt. Turule lastava plii kogus on eeldatavasti ligikaudu 15,5 kg aastas.

- Pliiga legeeritud BSCCOd hakatakse tõenäoliselt kasutama suuremate magnetvälja tugevuste tekitamiseks, samas kui pliivaba tehnoloogiat saab kasutada väiksemate magnetvälja tugevuste tekitamiseks vähem nõudlikes tingimustes. Väiksemate magnetvälja tugevuste väljajätmine erandi kohaldamisalast ei ole aga proportsionaalne, kuna see võib piirata pliiga legeeritud BSCCOga seotud innovatsiooni (nt väiksemad seadmed) ja majanduslikult soodsamate alternatiivide väljatöötamist väiksemate magnetvälja tugevuste jaoks.

3. DELEGEERITUD ÕIGUSAKTI ÕIGUSLIK KÜLG

Hindamistulemused näitavad, et kõnealuse erandi tegemine ei nõrgendaks kooskõlas direktiivi 2011/65/EL artikliga 5 REACH-määrusega ette nähtud keskkonna- ja tervisekaitset.

Täidetud on üks artikli 5 lõike 1 punktis a sätestatud asjakohastest kriteeriumidest, nimelt et kõrvaldamine või asendamine konstruktsioonimuutuste teel või kasutades selliseid materjale ja komponente, mis ei nõua II lisa loetletud materjalide või ainete kasutamist, on teaduslikult või tehniliselt võimatu.

Seetõttu tuleb teha erand ja määrata selle kehtivusaja lõpp.

Kavandatava õigusaktiga tehakse erand direktiivi 2011/65/EL II lisa kohastest ainete kasutamise piirangutest, et võimaldada kasutada pliid BSCCO ülijuhtivates kaablites ja traatides ning nendega seotud elektriühendustes, ning kantakse see erand nimetatud direktiivi IV lisasse.

Kuna lähitulevikus ei ole ette näha usaldusväärsete asendusainete leidmist, on asjakohane teha erand kuni 30. juunini 2027. Erandi kehtivusaeg ei avalda eeldatavasti negatiivset mõju innovatsioonile.

Õigusakt on delegeeritud direktiiv, nagu on ette nähtud direktiiviga 2011/65/EL, ning see vastab kõnealuse direktiivi artikli 5 lõike 1 punkti a asjaomastele nõuetele.

Delegeeritud direktiivi eesmärk on aidata kaitsta inimeste tervist ja keskkonda ning ühtlustada elektri- ja elektroonikaseadmete siseturu toimimisega seotud sätteid; sel otstarbel lubatakse kasutada muidu keelatud aineid konkreetsel viisil kooskõlas RoHS-direktiiviga ning vastavalt selles sätestatud korrale direktiivi III ja IV lisa kohandamiseks teaduse ja tehnika arenguga.

Delegeeritud direktiiv ei mõjuta ELi eelarvet.

KOMISJONI DELEGEERITUD DIREKTIIV (EL) .../...,

12.5.2022,

millega muudetakse teaduse ja tehnika arenguga kohandamise eesmärgil Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/65/EL IV lisa seoses erandiga, mis hõlmab plii kasutamist vismut-strontsium-kaltsium-vaskoksiidist ülijuhtivates kaablites ja traatides ning nende elektriühendustes

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiivi 2011/65/EL teatavate ohtlike ainete kasutamise piiramise kohta elektri- ja elektroonikaseadmetes,¹ eriti selle artikli 5 lõike 1 punkti a,

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiivi 2011/65/EL kohaselt peavad liikmesriigid tagama, et turule lastud elektri- ja elektroonikaseadmed ei sisalda kõnealuse direktiivi II lisa loetletud ohtlikke aineid. Seda piirangut ei kohaldata teatavate erandiga hõlmatud kasutusviiside suhtes, mis on iseloomulikud meditsiiniseadmetele ning seire- ja kontrolliseadmetele ning mis on loetletud kõnealuse direktiivi IV lisa.
- (2) Elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriad, mille suhtes kohaldatakse direktiivi 2011/65/EL, on loetletud kõnealuse direktiivi I lisa.
- (3) Plii on piiratud kasutusega aine, mis on kantud direktiivi 2011/65/EL II lisa loetellu.
- (4) Komisjon sai 25. märtsil 2019 direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõike 3 kohase taotluse kanda kõnealuse direktiivi IV lisa loetellu erand plii kasutamiseks vismut-strontsium-kaltsium-vaskoksiidist ülijuhtivates kaablites ja traatides ning plii kasutamiseks nendega seotud elektriühendustes muude elektri- ja elektroonikaseadmetega (edaspidi „taotletud erand“). Pliiga legeeritud vismutstrontsium kaltsiumvaskoksiidi (edaspidi „BSCCO“) saab kasutada ülijuhtivate magnetahelate tekitamiseks meditsiiniseadmete ning seire- ja kontrolliseadmete jaoks.
- (5) Taotletud erandi hindamine hõlmas konsultatsioone sidusrühmadega vastavalt direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõikele 7. Nende konsultatsioonide käigus laekunud märkused tehti spetsiaalsel veebisaidil üldsusele kättesaadavaks.

¹ ELT L 174, 1.7.2011, lk 88.

- (6) Ülijuhtivate kaablite ja traatide ühendamiseks muude elektri- ja elektroonikakomponentidega kasutatakse pliid sisaldavaid joodiseid. Praegu puudub turul pliivaba alternatiiv, mis tagaks piisava usaldusväärsuse kasutusviiside puhul, kus on vaja selliseid omadusi nagu plastsus ja väike elektritakistus madalal temperatuuril.
- (7) Taotletud erandi hindamisel, mis hõlmas tehnilist ja teaduslikku uuringut,² jõuti järeldusele, et plii lisamine BSCCOle annab tehnilisi ja funktsionaalseid eeliseid, mida ei ole võimalik saavutada plii kasutamisetä. Need tehnilised ja funktsionaalsed eelised seisnevad järgmises: suurema lahtusvõimega kujutised meditsiinilises diagnoosimises või teadusuuringutes ja innovatsioonis ning asjakohaste seadmete stabiilsem töö. Plii lisamine BSCCOle võimaldab toota tõhusamaid ja usaldusväärsemaid seadmeid, mis toovad kasu tervishoiule ja innovatsioonile.
- (8) Praegu ei ole ülijuhtivas materjalis ja sellega seotud joodistes võimalik pliid asendada või muul viisil kõrvaldada selliselt, et oleks tagatud samasugune tehniline toimivus; samuti ei ole oodata, et selline asendamine või kõrvaldamine oleks võimalik lähitulevikus. Taotletud erand on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1907/2006³ ning selle tegemisega ei nõrgendata nimetatud määruse kohast keskkonna- ja tervisekaitset.
- (9) Seetõttu on asjakohane teha taotletud erand.
- (10) Pliiga legeeritud BSCCO materjali tehnilised eelised võivad edendada meditsiinidiagnostika ja teadusuuringute täiustamist ja innovatsiooni. Erandi kestus ei avalda tõenäoliselt ebasoodsat mõju innovatsioonile. Seepärast on asjakohane teha erand maksimaalse kehtivusajaga kooskõlas direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõike 2 esimese lõiguga.
- (11) Seepärast tuleks direktiivi 2011/65/EL vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2011/65/EL IV lisa muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi lisale.

Artikkel 2

1. Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid vastu ja avaldavad need hiljemalt [Väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: viienda kuu viimane päev pärast käesoleva direktiivi jõustumist]. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

² [Study to assess seven exemption requests relating to Annex III and IV to Directive 2011/65/EU](#) („Uuring seitsme eranditaotluse hindamiseks seoses direktiivi 2011/65/EL III ja IV lisaga“).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).

Liikmesriigid kohaldavad kõnealuseid norme alates [Väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: viienda kuu viimasele päevale järgnev päev pärast käesoleva direktiivi jõustumist].

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse meetmetesse või nende meetmete ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetavate põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 3

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnenal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 4

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 12.5.2022

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN